

Správa o Národnom protokole o spolupráci Fóra pre ľudské práva, ENABLE project „Umožnenie začlenenia a prístupu k spravodlivosti pre obvinených s mentálnym a psychosociálnym postihnutím“ (ENABLE - 101056701 - JUST-2021-JACC)

Úvod

Fórum pre ľudské práva dlhodobo spolupracuje s rôznymi inštitúciami a mimovládny sektorom na Slovensku. Medzi kľúčových partnerov radíme najmä Komisára pre práva osôb so zdravotným postihnutím, kanceláriu Verejného ochrancu práv, či strešné, ale aj špecificky orientované mimovládne organizácie. V rámci projektu ENABLE Fórum posilnilo svoju spoluprácu s niektorými kľúčovými partnermi, a to s cieľom pokračovať v spolupráci a rozvíjať spoločné aktivity. Cieľom iniciatívy týkajúcej sa spolupráce bolo vytvoriť štruktúrovanejší rámec pre spoločné aktivity, ktoré bolo možné sdieľať, respektíve spoločne realizovať, či už vo vzájomnom partnerstve, alebo ako súčasť širších koalícií a konzorcií. V nasledujúcej správe sú zhrnuté a popísané kľúčové prvky týkajúce sa prehĺbenia tejto spolupráce.

Kľúčové kontakty a výsledky zapojenia

1. Kľúčovou inštitúciou, s ktorou Fórum dlhodobo spolupracuje je **Komisár pre práva osôb so zdravotným postihnutím**. V rámci projektu sme organizovali v Bratislave spoločné odborné stretnutia, ktoré sa udiali na pôde kancelárie Komisarára a kde komisár so svojím tímom zohrával aktívnu úlohu. V rámci stretnutí boli prezentované výsledky nášho výskumu, boli zdieľané skúsenosti z praxe a bola diskutovaná možná spolupráca v oblasti litigácie, a to príležitosti, ale aj objektívne obmedzenia. Spolupráca bola prehĺbená najmä v tejto oblasti, kde došlo k spoločnému zdieľaniu konkrétnych rozhodnutí a prepojenie v niekoľkých prípadoch. Partnerstvo, ktoré Fórum má s Komisárom pre práva ľudí so zdravotným postihnutím nie je formalizované v podobe konkrétneho memoranda, či dokumentu, nakoľko Komisár zachováva otvorenosť a neustrannosť vo vzťahu ku všetkým mimovládnym organizáciám, ale je založené na vzájomnej dlhodobej profesionálnej spolupráci a má v princípe neformálnu podobu.
2. Druhou kľúčovou organizáciou, s ktorou sme prehĺbili spoluprácu je konzorcium mimovládnych organizácií pracujúcich v sociálnej oblasti na Slovensku, **SocioFórum**. Predstavitelia a predstavičky SocioFóra sa účastnili stretnutí, ktoré sme organizovali v rámci projektu ENABLE, zdieľali sme materiály a výstupy projektu a spoločne sme diskutovali možné prípady pre strategickú litigáciu. Takto postupne sa prehĺbujúca spolupráca vyústila do viac formalizovanej vzájomnej dohody Fóra a SocioFóra o spolupráci, a to v nižšie uvedených oblastiach.

Kľúčové body dôhod o spolupráci:

Spolupráca s kľúčovými partnermi na Slovensku obsahuje najmä nasledujúce body:

1. **Propagácia podujatí:** Vzájomná podpora pri organizovaní a realizovaní podujatí, seminárov, konferencií a podobnej činnosti v oblasti ľudských práv a najmä práv ľudí so zdravotným znevýhodnením. A to napr. možnosťou zdieľať a využívať priestory, propagácia na sociálnych sieťach a v rámci svojich kruhov, aktívna či pasívna účasť apod.
2. **Právna expertíza:** Poskytovanie právnej expertízy a poradenstva v oblasti projektov a iniciatív v oblasti ľudských práv, zdieľanie napríklad prezentácií o aktuálnej judikatúre, zdieľanie publikácií o ľudských právach, ad hoc konzultácie.
3. **Zdieľanie zdrojov a informácií:** Zdieľanie iných odborných znalostí, informácií a možných zdrojov, napr. pre sociálnu, či psycho-sociálnu podporu ľudí so zdravotným znevýhodnením a obetí porušení ľudských práv.

4. **Uverejňovanie materiálov:** Vzájomného uverejňovanie a šírenia materiálov o ľudských právach a výstupov z rôznych projektov.
5. **Vzdelávacie aktivity:** Podpora, prípadne spoluúčasť pri organizovaní vzdelávacích a osvetových aktivít v oblasti práv ľudí so zdravotným znevýhodnením.
6. **Činnosti v oblasti súdnych sporov a medzinárodnej advokácie:** Podpora spoločného úsilia pri presadzovaní a podpore práv ľudí so zdravotným znevýhodnením prostredníctvom litigácie a za využitia právnych nástrojov. Podpora a participácia pri príprave a podávaní alternatívnych správ o dodržiavaní ľudských práv ľudí so zdravotným znevýhodnením na Slovensku orgánom OSN, či Rady Európy.

Záver

Iniciatíva tzv. Národného koordinačného protokolu, ktorý nemá podobu formalizovaného memoranda či iného dokumentu, ale menej formalizovanej spolupráce bola úspešná. Ide o výsledok jednak dlhodobej spolupráce, jednak spoločnej preferencie zostať flexibilnými vo svojom úsilí o spoluprácu a zároveň pracovať na dosiahnutí spoločných cieľov v oblasti ľudských práv ľudí so zdravotným znevýhodnením.

**Co-funded by
the European Union**

Spolufinancované Európskou úniou. Vyjadrené názory a stanoviská sú však len názormi autora (autorov) a nemusia nevyhnutne odrážať názory a stanoviská Európskej únie alebo Európskej komisie. Európska únia ani orgán poskytujúci granty za ne nemôžu niesť zodpovednosť